

Nazorni odbor Botrstva v Sloveniji je na svoji redni seji dne 16. april 2025 sprejel nova

PRAVILA

o delovanju humanitarnega programa Botrstvo v Sloveniji, ki poteka v okviru dejavnosti Zveze Anita Ogulin in ZPM

1. Poslanstvo in namen programa Botrstvo v Sloveniji

Poslanstvo programa Botrstvo v Sloveniji je varovanje otrokovih pravic in zagotavljanje zdravega razvoja otrok in mladih, ki se soočajo z različnimi primanjkljaji, ki ne dopuščajo pogojev enakih možnosti.

Namen Botrstva je zmanjševanje socialne izključenosti zaradi revščine in omogočanje boljših pogojev za otrokov zdrav razvoj, izobraževanje, odkrivanje in razvoj talentov ter s tem spodbudno preživljanje otroštva. Namen programa se uresničuje s pomočjo botrov in donatorjev v obliki mesečne finančne podpore otrok in mladostnikov, ki živijo v materialni in finančni stiski. Program izvaja Zveza Anita Ogulin in ZPM (v nadaljevanju: ZAO).

2. Vsebina Pravil

Pravila določajo način delovanja in nadzora nad izvajanjem programa Botrstvo v Sloveniji ter opredeljujejo naslednja področja:

1. Pomen izrazov
2. Delovanje programa
3. Izbor in vključitev otrok in mladostnikov
4. Porabo sredstev
5. Sodelovanje botrov in donatorjev
6. Način zagotavljanja sredstev za delovanje programa
7. Nadzor nad delovanjem programa in porabo sredstev

1. Pomen izrazov

- varovanec: otrok ali mladostnik, ki je vključen v program Botrstvo v Sloveniji in prejema pomoč svojega botra;
- boter: fizična ali pravna oseba, ki z mesečnimi prispevki podpira svojega varovanca oziroma varovance;
- donator: fizična ali pravna oseba, ki donira poljubni znesek v sklad programa brez mesečne obveze;
- predlagatelj: pravna oseba, ki na podlagi strokovnega delovanja in poznavanja ter spremljanja otroka oziroma mladostnika in njegovih razmer, otroka predlaga za vključitev v program; to so svetovalne službe vzgojno izobraževalnih in socialno varstvenih zavodov, strokovne delavke in delavci na centrih za socialno delo in drugih organizacij, ki delujejo na področju socialnega in zdravstvenega varstva (materinski domovi, humanitarne organizacije, društva, ...)
- prejemnik sredstev: zakoniti zastopnik otroka ali pravna oseba (vzgojno izobraževalni zavod, izvajalec interesne dejavnosti, socialno varstveni zavod, ...), na račun katerega so posredovana

botrska sredstva posameznega varovanca, da se porabijo za namen programa Botrstvo v Sloveniji.

2. Delovanje programa

Botrstvo je finančna pomoč otrokom in mladim, ki so se znašli v težkih materialnih in finančnih razmerah ter potrebujejo podporo za zagotavljanje boljših pogojev za kvalitetnejše preživljanje otroštva in mladosti ter pomoč pri zadovoljevanju osnovnih življenjskih potreb. Vsak boter svojemu varovancu mesečno nameni 30,00 evrov (ali več), ki so v celoti posredovani na izbrani račun za otrokove potrebe. Finančna sredstva za pomoč otrokom se zbirajo tudi v botrskem skladu, iz katerega se zagotavlja podpora otrokom (ki so v program aktivno vključeni, oz. imajo urejeno potrebno dokumentacijo), ki botra nimajo, ga izgubijo ali v tekočem mesecu ne prejmejo donacije. Po presoji komisije, se lahko posameznemu varovancu odobri podpora dveh botrov. Pomoč otrokom se v sklopu programa torej zagotavlja na dva načina: neposredno od botrov in iz botrskega sklada.

3. Izbor in vključitev otrok in mladostnikov

1. Kdo so varovanci

V program Botrstvo v Sloveniji so vključeni otroci in mladostniki od 3. do 18. leta starosti iz vse Slovenije, ki živijo v materialni stiski in so zaradi finančne, socialne, zdravstvene ali družinske situacije ogroženi, prikrajšani in socialno izločeni. Varovancem, ki že prejemajo pomoč iz Botrstva, je podpora omogočena do zaključka izobraževanja, kljub dopolnjeni polnoletnosti, če še vedno izpolnjujejo kriterije za vključenost.

Izjemoma se lahko v program na novo vključijo tudi mladostniki nad 18. letom starosti, ki so vključeni v izobraževalni proces in imajo zdravstvene, razvojne ali druge težave.

Pogoj za vključitev v program je vključenost otroka v vzgojno izobraževalni ali drug zavod (vrtec, osnovna, srednja šola ali drug zavod), ki spremlja otroka in njegov razvoj.

2. Izbor varovancev

Otroke in mladostnike za vključitev v program predlagajo strokovni delavci - predlagatelji, ki poznajo njihove družinske in druge razmere. To so svetovalne službe vzgojno izobraževalnih in socialno varstvenih zavodov, strokovne delavke in delavci na centrih za socialno delo in drugih organizacij, ki delujejo na področju socialnega in zdravstvenega varstva.

Predlagatelji predloge posredujejo strokovni komisiji programa Botrstvo v Sloveniji, ki deluje na ZAO. Predlogi so obravnavani skladno s Kriteriji za vključitev otrok in mladostnikov, ki so izdelani s strani strokovne komisije Botrstva. Vsak predlog je obravnavan individualno.

Strokovna komisija Botrstva na ZAO se glede vključitve otrok lahko dodatno posvetuje s predlagatelji ali drugimi strokovnimi službami, ki sodelujejo z otroki in njihovimi skrbniki ter s pristojnimi strokovnimi delavci in funkcionarji na ZAO.

Strokovna komisija predloge za vključitev v program razvršča skladno z omenjenimi kriteriji, ki temeljijo na pregledu materialnega stanja, družinskih razmer, namenu pomoči ter priporočilu predlagatelja.

V primerih, ko je predlogov za vključitev otrok in mladostnikov (v nadaljevanju otrok) več kot botrov, strokovna služba vključuje otroke po vrstnem redu sledečih kriterijev:

- otroci, ki so zaradi izjemne finančne stiske ali zdravstvenega stanja življenjsko ogroženi ter potrebujejo pomoč za preživetje, zdravljenje ali nakup nujnih medicinskih pripomočkov;
- otroci sirote in otroci, ki so se soočili z nenadno izgubo enega ali obeh staršev ter otroci, ki so doživeli hudo nezgodo ali elementarno nesrečo;
- otroci z zdravstvenimi težavami, dolgotrajno bolni, otroci z motnjami v razvoju ter otroci s posebnimi potrebami, ki potrebujejo dodatno nego in skrb ter dodatne spodbude za razvoj, zdravje in napredovanje;
- otroci, ki izhajajo iz družin z več otroki, kjer starši ne morejo zagotavljati ustreznih pogojev za življenje, izobraževanje in razvoj otrok, ker so bolni ali nezmožni za delo.
- otroci, ki jim starši zaradi materialne stiske ne morejo zagotavljati ustreznih pogojev za šolanje, bivanja v dijaških domovih ali drugih potrebnih namestitvah ter prevoza do šole in je zato ogroženo njihovo izobraževanje;
- vzgojno zanemarjeni otroci ter otroci, ki živijo v pomanjkanju in socialni izključenosti, ki so prikrajšani za kvalitetno preživljanje prostega časa in druge življenjske spodbude potrebne za njihov razvoj.

4. Poraba sredstev

Poraba sredstev botrstva je namenjena izključno za izbranega varovanca in njegove potrebe skladno z namenom vključitve v program. Botrska sredstva se porabljajo za pomoč pri osnovnem preživetju, šolanju, za preprečevanje oziroma zmanjševanje socialne izključenosti in predvsem za izboljšanje kvalitete življenja otrok in mladostnikov ter omogočanje razvoja njihovih potencialov in kakovostnejšega preživljanja prostega časa. Botrskih sredstev ni dovoljeno porabljati za več otrok skupaj, kot so npr. vrtčevske skupine otrok, razredi otrok ali več otrok v družini.

Sredstva se po dogovoru s prejemnikom sredstev v celoti posredujejo na izbrani račun za varovanca in jih je prejemnik sredstev dolžan porabiti skladno z namenom porabe, opisanem v prejšnjem odstavku. V zvezi z navedenim je prejemnik sredstev na zahtevo ZAO dolžan predložiti potrdila o namenski porabi sredstev. V primeru, da poraba sredstev za varovanca ni mogoča, je prejemnik sredstev o tem dolžan nemudoma obvestiti ZAO in sredstva po potrebi tudi vrniti na račun ZAO.

Sredstva se varovancem posredujejo v zadnjem tednu oziroma najkasneje do zadnjega dne tekočega meseca.

V nadzor nad namensko porabo sredstev so vključene službe, ki so predlagale otroka oziroma mladostnika v program Botrstvo v Sloveniji, službe, ki delujejo v okolju otroka in so prejemnice sredstev ter strokovna služba programa Botrstvo v Sloveniji na ZAO.

5. Sodelovanje botrov in donatorjev

Botri se v program vključujejo prostovoljno in v njem sodelujejo poljubno časa. Mesečni botrski prispevek za enega varovanca je 30,00 evrov, za botre, pridružene od 4. 9. 2023 dalje je minimalni znesek botrovanja 50,00 evrov na mesec. Višji znesek velja tudi za ponovno vključene botre. Sredstva,

ki jih boter nameni svojemu varovancu, se le temu v celoti posredujejo. V primeru, da posredovanje sredstev določenemu varovancu ni mogoče, se sredstva namenijo drugemu varovancu oziroma botrskemu skladu. Če boter z botrovanjem ne prične v roku dveh mesecev od prejetih podatkov za izvajanje botrovanja, se njegovemu varovancu poišče drugega botra.

Botrom se posredujejo podatki o življenjskih okoliščinah izbranega varovanca ter tudi njegovo prvo ime (če ni preredko) in starost. Botrom se ne posreduje varovančevega priimka, naslova ali kraja bivanja ali kakršnihkoli drugih osebnih podatkov, na podlagi katerih bi bilo otroka oziroma mladostnika mogoče identificirati. Prav tako se osebnih podatkov otrok in mladostnikov ter njihovih družin vključenih v program Botrstvo v Sloveniji ne posreduje donatorjem. Vse podatke o varovancih, njihovih skrbnikih in družinskih članih, hrani in obdeluje ZAO za namen izvedbe programa Botrstvo v Sloveniji.

Varovancu in njegovim skrbnikom oziroma družini se podatki botrov in donatorjev ne posredujejo. Botrovanje in doniranje je anonimno. Vsi podatki botrov in donatorjev se uporabljajo izključno za izvedbo programa Botrstvo v Sloveniji in so hranjeni na ZAO.

Namen programa Botrstvo v Sloveniji je omogočanje finančne podpore otrokom in mladostnikom v stiski s pomočjo botrov in donatorjev. Ohranjanje anonimnosti je zelo pomembno iz vidika zagotavljanja varnosti otrok in mladostnikov ter njihovih družin, ki zaradi materialne stiske spadajo med ranljive skupine ljudi. Osebnega stika med botri in varovanci se ne vzpostavlja, si lahko pa botri in varovanci, preko nas, med sabo dopisujejo, če obe strani tako želita. Vključenost otrok in mladostnikov v program Botrstvo v Sloveniji ni pogojena s pripravljenostjo na vzpostavitev stika z botri in donatorji, zato se le-te od njih ne sme zahtevati ali pričakovati.

6. Način zagotavljanja sredstev za delovanje programa

Sredstva za delovanje programa in omogočanje pomoči varovancem se zbirajo na dva načina: od botrov, ki botrujejo izbranim varovancem in od enkratnih prispevkov donatorjev.

Vsak boter prejme svojo referenčno številko, kjer se zbirajo sredstva za njegovega izbranega varovanca in so mu v celoti tudi posredovana.

Enkratne donacije se zbirajo v skladu programa Botrstvo v Sloveniji z uporabo referenčne številke SI 00 115. Sredstva sklada so namenjena:

- pomoči otrokom in mladostnikom, ki v posameznem mesecu ne prejmejo nakazila botra,
- otrokom in mladostnikom, ki so botra izgubili in imajo urejeno potrebno dokumentacijo,
- za omogočanje podpore otrokom in mladostnikom ob pomanjkanju botrov, kjer je pomoč nujno potrebna.

Iz sredstev sklada se financirajo tudi stroški izvajanja programa, kamor spadajo materialni stroški in stroški dela, v najvišji višini 20 odstotkov letnega povprečja zbranih sredstev na transakcijskem računu.

Zagonske stroške programa je zagotovila ZAO.

7. Nadzor nad delovanjem programa in porabo sredstev

Nadzor nad delovanjem programa in porabo sredstev izvaja Nadzorni odbor. Sestavljajo ga predsednik in člani. Nadzorni odbor se sestaja enkrat letno oziroma po potrebi. Zapisniki sej Nadzornega odbora so objavljeni na uradnem spletnem mestu programa Botrstvo v Sloveniji, kjer so na voljo botrom, donatorjem in širši javnosti, s čimer se zagotavlja transparentnost delovanja.

Nadzorni odbor poleg predsednika sestavljajo najmanj trije člani. Mandati predsednice in članov Nadzornega odbora veljajo do izvolitve novega predsednika oziroma novih članov, ki so potrjeni z glasovanjem večine članov obstoječe sestave.

3. Končne določbe

Z dnem sprejetja teh Pravil prenehajo veljati Pravila o delovanju humanitarnega projekta Botrstvo v Sloveniji, ki poteka v okviru dejavnosti Zveze prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje, ki so bila sprejeta dne 14. 6. 2016.

Predsednica Nadzornega odbora Botrstva v Sloveniji

Milena Štular